

Chính sách tiền tệ và rủi ro tín dụng ngân hàng tại Việt Nam

Nguyễn Đăng Quang^(*) • Đặng Văn Dân

Ngày nhận bài: 31/01/2023 | Biên tập xong: 02/4/2023 | Duyệt đăng: 10/4/2023

TÓM TẮT: Bài báo phân tích tác động của chính sách tiền tệ (CSTT) lên rủi ro tín dụng của các ngân hàng thương mại (NHTM) Việt Nam giai đoạn 2008–2021 với ba biến CSTT khác nhau bao gồm tăng trưởng cung tiền, sai phân lãi suất tái cấp vốn và lãi suất tái chiết khấu của Ngân hàng Nhà nước (NHNN) Việt Nam. Các phát hiện của bài báo không ủng hộ quan điểm về kênh truyền dẫn CSTT thông qua rủi ro của ngân hàng; hay nói cách khác, CSTT nổi lờng không tác động tiêu cực đến hoạt động của ngân hàng dưới góc độ rủi ro tín dụng. Cụ thể, bài báo chỉ ra rằng, các ngân hàng có xu hướng đạt được mức độ an toàn tín dụng cao hơn khi nổi lờng CSTT. Kết luận này là vững và nhất quán với các phép đo rủi ro tín dụng khác nhau.

TỪ KHÓA: Chính sách tiền tệ, cung tiền, lãi suất tái cấp vốn, lãi suất tái chiết khấu, rủi ro tín dụng.

Mã phân loại JEL: E52, G21.

1. Giới thiệu

Trước cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu năm 2008, giới học thuật và những người làm chính sách chủ yếu quan tâm đến tác động của CSTT đối với hoạt động cho vay của ngân hàng, cụ thể là sự hiện diện và vận hành của kênh cho vay ngân hàng trong truyền dẫn CSTT. Kênh cho vay ngân hàng để cập đến mối liên hệ chặt chẽ giữa CSTT và nguồn cung cho vay (Bernanke & Blinder, 1988). Ví dụ, thắt chặt CSTT dẫn đến giảm nguồn vốn cho vay và do đó khiến các ngân hàng cắt giảm cho vay nếu không tìm được nguồn vốn thay thế. Trong thời kỳ hậu khủng hoảng, các nhà nghiên cứu bắt đầu chú ý đến thực tế là CSTT không chỉ ảnh hưởng đến số lượng mà còn đến chất lượng tín dụng. Về nguyên tắc, việc

cắt giảm lãi suất kỳ vọng sẽ giúp người đi vay cắt giảm chi phí tài chính, qua đó cải thiện sản lượng và giảm xác suất vỡ nợ tại ngân hàng (Bernanke & Gertler, 1995). Tuy nhiên, từ một góc độ khác, việc nổi lờng CSTT làm tăng khả năng chấp nhận rủi ro thông qua một số cơ chế, như việc khuyến khích “tìm kiếm lợi nhuận” hay hiệu ứng đòn bẩy (Borio & Zhu, 2012). Do đó, những tác động đa chiều của CSTT đối với rủi ro của ngân hàng vẫn là một khía cạnh quan trọng cần được khám phá.

^(*) **Nguyễn Đăng Quang** - Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Bình Dương; 333 Đường Thuận Giao 16, Thành phố Thuận An, Tỉnh Bình Dương; **Email:** quang.nd@ktkt.edu.vn.